

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA RUŠE

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** dva prostora za krajše pridržanje (do 12 ur)¹ – v času obiska DPM ni bilo pridržane osebe

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen in opravljen dne 21. 12. 2011**
- ▶ **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (specialist kriminalističnega preiskovanja) in ena predstavnica nevladnih organizacij (Inštitut Primus)
- ▶ **Vsebina obiska:** uvodni razgovor z dežurnim policistom, kasneje se je obisku pridružil komandir policijske postaje Ruše. Sledil je pregled dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov ter zaključni razgovor s komandirjem.

¹V obeh prostorih je lahko pridržana po ena oseba. Prostora se nahaja v kletnih prostorih. Dostop do prostorov je možen mimo dežurnega po stopnicah ali neposredno skozi garažo, kamor pridržano osebo pripeljejo z intervencijskim vozilom. Oba prostora sta številčno označena.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo posredovano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 17. 1. 2012, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 23. 2. 2012, torej 37. dan po odpremi.

► predlog DPM

► odziv pristojnih

DPM: opozarjamo na pomanjkljivost, da v prostorih za pridržanje ni tekoče vode in da imata prostora še zadovoljivo dnevno svetlobo in nočno svetlobo, ki pa se je žal ne da uravnati².

MNZ: na policijski postaji bodo zagotovili tekočo vodo ter proučili o možnosti namestitve stikal, ki bi omogočala regulacijo jakosti svetlobe ali svetlobnih teles z manjšo močjo osvetlitve v prostorih za pridržanje, ki je primerna za nočni počitek in še omogoča kvaliteten video nadzor pridržane osebe.

DPM: predlagamo, da se toaletni papir namesti v prostora za pridržanje³.

MNZ: na policijski postaji v prostorih za pridržanje nimajo primernih nosilcev za papir, zato pridržanim osebam izročajo manjšo količino toaletnega papirja ob namestitvi v prostor za pridržanje.

DPM: predlagamo, da se v čim krajšem času zagotovijo vzglavniki, ki so potrebni predvsem, če gre za pridržanje preko noči⁴.

MNZ: zaradi izvajanja pridržanj v nočnem času bodo v policijski enoti zagotovili vzglavnike.

DPM: predlagamo, da se policiste opozori, da na obrazcih o pridržanju v prihodnje izpolnijo le rubrike, ki jih je potrebno izpolniti⁵.

MNZ: policijska enota je bila opozorjena na doslednost pri izpolnjevanju uradnih dokumentov (pravilnem izpolnjevanju rubrik v uradnem zaznamku o pridržanju o obveščanju tujega diplomatsko konzularnega predstavništva itd.).

DPM: predlagamo, da v primerih, ko je bila oseba v času policijskega postopka, odpeljana k zdravniku to v uradni zaznamek o pridržanju (v predpisano rubriko) tudi ustrezno evidentira⁶.

MNZ: strinjamo se, da morajo v policijskih enotah dosledno evidentirati vsa opravila, ki jih policisti izvajajo s pridržanimi osebami, menimo pa, da z namenom učinkovitejše izrabe delovnega časa za izvajanje temeljnih policijskih nalog moramo policiste

²Oba prostora za pridržanje sta opremljena z žimnico, WC na počep. Prostora sta video nadzorovana in imata govorno napravo, kar je ustrezno označeno (z nalepko). Prostora imata še zadovoljivo dnevno svetlobo in nočno svetlobo, ki pa se je žal ne da uravnati. V prostorih za pridržanje tudi ni tekoče vode, kar DPM šteje kot pomanjkljivost (sicer pa se voda zagotavlja s pomočjo plastičnih kozarcev iz umivalnika).

³V prostorih za pridržanje v času našega obiska tudi ni bilo toaletnega papirja.

⁴Policijska postaja ne razpolaga z vzglavniki.

⁵Pri pregledu uradnega zaznamka ene izmed oseb je bilo ugotovljeno, da so policisti izpolnili tudi rubriko »obveščanje diplomatsko – konzularnega predstavništva«, čeprav v tem primeru ni šlo za pridržanje tujca

⁶Nadalje je bilo pri pregledu uradnega zaznamka o pridržanju ter sklepa o pridržanju iste osebe ugotovljeno, da je sicer zabeleženo, da je bila o pridržanju po telefonu obveščena partnerka, pri čemer pa ni bilo razvidno na katero številko je bila ta klicana. DPM zato predlaga, da se v uradne zaznamke o pridržanju v primeru telefonskega obveščanja svojcev o pridržanju beleži tudi podatek na katero telefonsko številko so bili obveščeni. Prav tako je bilo ugotovljeno, da je bila oseba v času policijskega postopka, odpeljana na pregled k zdravniku, vendar pa iz uradnega zaznamka ni razvidno h kateremu.

razbremeniti z administrativnim delom, ki ni nujno potrebno oziroma sorazmerno z namenom. Tak primer je npr. evidentiranje telefonske številke preko katere smo o pridržanju obvestili svojce pridržane osebe, saj se podatek v primeru dvoma lahko nemoteno preveri (policist v zvezi z obveščanjem svojcev mora evidentirati koga, kdaj, in na kakšen način je o pridržanju obvestil), podobno pa razmišljamo tudi za druga (preverljiva) opravila (npr. policist mora evidentirati kdaj in v kateri zdravstveni zavod je bila oseba pripeljana, kateri zdravnik je pridržano osebo pregledal pa po našem mnenju ni podatek, ki bi ga morali v uradnem zaznamku posebej evidentirati).

DPM: predlagamo, da pristojni starešina, v primerih pridržanj oseb na drugi policijski postaji, spremlja, da bo policijska postaja, kjer se je pridržanje dejansko izvajalo, Policijska postaja Ruše redno tudi dostavila izpolnjen uradni zaznamek⁷.

MNZ: policijska enota je bila opozorjena na dosledno pridobivanje dokumentacije o izvajanju pridržanja v primerih, ko se pridržanje izvaja v drugih policijskih enotah. Ugotovljena nepravilnost v primeru pridržanja imenovane osebe, ko v policijski enoti niso imeli celotnega uradnega zaznamka o pridržanju, je bila odpravljena.

DPM: predlagamo, da se preuči možnosti tudi drugačnega dostopa do policijske postaje, ki bo seveda bolj prijazen tudi za invalide⁸.

MNZ: na policijski postaji bodo proučili možnost ureditve dostopa za invalide v okviru načrtovanih večjih investicijsko vzdrževalnih del, takoj pa bodo proučili možnost namestitve zvonca pred stopnicami, ki bi omogočil invalidni osebi, da pokliče dežurnega policista.

⁷V primeru pridržanja ene izmed oseb, zoper katero je bilo odrejeno pridržanje na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku (pridržanje se je sicer izvajalo na drugi policijski postaji) je bilo ugotovljeno, da policijska postaja v arhivskem izvodu spisa postopka z navedeno osebo ne razpolaga s celotnim uradnim zaznamkom (manjkala je druga stran). Točnost vnosa zaključka pridržanja v evidenco FIO oziroma ujemanja vnosa zaključka pridržanja v FIO evidenci in uradnem zaznamku o pridržanju tako ni bilo moč preveriti.

⁸Ob obisku policijske postaje je bilo tudi ugotovljeno, da je dostop do dežurnega policista mogoč le po več stopnicah, in da ni ustreznega dostopa za invalide. Ob tem je treba tudi dodati, da pred stopnicami ni niti zvonca, s katerim bi invalidni obiskovalec lahko poklical oziroma obvestil dežurnega policista o svojem prihodu. V teh primerih mora dežurni policist oditi s svojega delovnega mesta in tam z osebo opraviti razgovor.